

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

17242 *Llei 12/2009, de 30 d'octubre, Reguladora del Dret d'Asil i de la Protecció Subsidiària.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

La vigent regulació del dret d'asil a Espanya, al marge d'antecedents històrics de limitada transcendència pràctica que es remunten al segle XIX, data de 1984, any en què la Llei 5/1984, de 26 de març, Reguladora del Dret d'Asil i de la Condició de Refugiat, va desplegar el mandat contingut en l'apartat quatre de l'article 13 de la Constitució.

Esta norma, primera que abordava la institució de l'asil en un marc democràtic i de llibertats, va patir una profunda revisió en 1994, a fi d'adequar l'ordenament espanyol a la ràpida evolució en la quantitat i en les característiques de les sol·licituds d'asil que es va produir en el context de la Unió Europea en la segona mitat dels anys 80 del passat segle. Va contribuir, a més, a corregir les deficiències detectades en la seua aplicació i a avançar en el règim de protecció als refugiats, als quals, a partir de llavors, es concedix el dret d'asil en un context europeu de progressiva harmonització de les legislacions nacionals d'asil.

Transcorreguts més de catorze anys des d'esta primera modificació, s'ha desenrotllat una política europea d'asil, que arranca amb el Tractat d'Amsterdam de 1997 i que ha produït un extens elenc de normes comunitàries que han de ser incorporades a l'ordenament jurídic intern per mitjà dels oportuns canvis legislatius que, en alguns casos, són de gran entitat.

Entre estes normes destaquen, perquè afecten el nucli de tot sistema d'asil, la Directiva 2004/83/CE, del Consell, de 29 d'abril, per la qual s'establixen normes mínimes relatives als requisits per al reconeixement i l'estatut de nacionals de tercers països o apàtrides com a refugiats o persones que necessiten un altre tipus de protecció internacional i al contingut de la protecció concedida; la Directiva 2005/85/CE, del Consell, d'1 de desembre, sobre normes mínimes per als procediments que han d'aplicar els estats membres per a concedir o retirar la condició de refugiat; i el capítol V de la Directiva 2003/86/CE, del Consell, de 22 de setembre, sobre el dret de reagrupació familiar relatiu als refugiats.

De la naturalesa mateixa de les normes mínimes es desprén que els estats membres tenen competència per a introduir o mantindre disposicions més favorables per a les persones de tercers països o apàtrides que demanen protecció internacional a un Estat membre, sempre que estes normes siguen compatibles amb el que disposen les directives comunitàries que amb la present llei es traslladen.

La transposició d'esta legislació de la Unió Europea suposa la total acollida en el nostre ordenament de la denominada Primera Fase del Sistema Europeu Comú d'Asil, tal com es recull en les conclusions de Tampere de 1999 i es ratifica en el Programa de l'Haia de 2004, ja que conté les bases per a la constitució d'un complet règim de protecció internacional garant dels drets fonamentals, partint de la Convenció de Ginebra de 1951 i el Protocol de Nova York de 1967, sobre l'estatut dels refugiats com a pedra angular del règim jurídic internacional de protecció de les persones refugiades.

Al seu torn, des d'una perspectiva d'àmbit nacional, la llei introduïx una sèrie de disposicions, dins del marge que comporta la normativa europea, que responen a la voluntat de servir d'instrument eficaç per a garantir la protecció internacional de les persones a les

quals és aplicable i de reforçar les seues institucions: el dret d'asil i la protecció subsidiària, en un marc de transparència de les decisions que s'adopten.

Una d'estes és el lloc destacat que es concedix a la intervenció de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR). Una altra és la introducció d'un marc legal per a l'adopció de programes de reassentament, en solidaritat amb la comunitat internacional en la recerca de solucions duradores per als refugiats.

D'altra banda, la vigent Llei 5/1984, de 26 de març, a pesar de la indiscutible utilitat que ha mostrat com a instrument regulador dels mecanismes de reconeixement de la condició de refugiat, conté disposicions que, amb el transcurs del temps, han perdut eficàcia, al mateix temps que, per la seua relativa antiguitat, no preveu qüestions que en l'actualitat són essencials i indefugibles en l'àmbit de la protecció internacional.

Conseqüentment, i davant de l'abast de les modificacions imposades per estos condicionants, s'ha considerat necessari, per raons de tècnica legislativa, adoptar una nova llei que desplegue el que disposa l'apartat quart de l'article 13 de la Constitució, en compte de procedir a realitzar en la Llei 5/1984, de 26 de març, modificacions parcials. Esta opció ha de permetre tant satisfer adequadament les necessitats derivades de la incorporació de l'ampli elenc d'actes normatius de la Unió Europea, com reflectir de manera adequada les noves interpretacions i criteris sorgits en la doctrina internacional i en la jurisprudència d'òrgans supranacionals com el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees o el Tribunal Europeu de Drets Humans, amb l'objecte de millorar les garanties de les persones sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional.

La nova llei, a més, ha d'adaptar-se als criteris que es desprenen de la doctrina i de la jurisprudència dels tribunals en matèria d'asil.

Exposada la finalitat i la pertinència d'este nou text legal, convé justificar-ne l'estructura i el contingut. Des d'este punt de vista, la llei consta de sis títols, completats amb huit disposicions addicionals, dos de transitòries, una de derogatòria i quatre de finals.

En el títol preliminar s'establix la finalitat de la llei i l'objecte material de regulació, que determina el contingut de la protecció internacional integrada pel dret d'asil i el dret a la protecció subsidiària. Este segon tipus de protecció internacional s'introdueix per primera vegada en el nostre ordenament de manera explícita, i millora significativament l'actual situació, en què esta protecció s'ha aplicat sobre la base d'unes genèriques previsions de protecció humanitària contingudes en la llei.

El títol I es dedica als requisits que han de complir-se per a donar lloc a la concessió del dret d'asil derivat del reconeixement de la condició de persona refugiada o beneficiària de protecció subsidiària. Es detallen i delimiten, també per primera vegada, tots els elements que integren la clàssica definició de refugiat: persecució, motiu de persecució i agent perseguidor. És en este títol on troben cabuda alguns dels aspectes més innovadors de la llei, amb especials referències a la dimensió de gènere en relació amb els motius que, en cas d'existir persecució, poden conduir a la concessió de l'estatut de refugiat. S'hi inclouen igualment, i amb un detall sense precedents en la nostra legislació, les correlatives causes que determinen el cessament o l'exclusió del gaudi del dret d'asil.

A més, el títol I dedica tot un capítol, de manera paral·lela i d'acord amb paràmetres anàlegs, a la nova figura de la protecció subsidiària, que fins ara apareixia configurada com una institució sense entitat pròpia i, per tant, desproveïda d'una regulació detallada dels seus elements constitutius.

En esta línia, ha de destacar-se que la llei regula la protecció subsidiària seguint les mateixes pautes utilitzades amb el dret d'asil. Això és conseqüència lògica de la voluntat d'unificar en la seua pràctica totalitat ambdós règims de protecció, atés que, més enllà de les diferències que puguen haver-hi entre les causes que justifiquen l'un i l'altre, el propòsit comú d'ambdós és que les persones beneficiàries reben una protecció, davant de riscos per a la seua vida, integritat física o llibertat, que no poden trobar en els seus països d'origen.

El títol II es dedica totalment al procediment que s'ha de seguir per a determinar les necessitats de protecció dels sol·licitants. Sobre este particular, cal subratllar que el nou text millora la regulació vigent en establir un procediment complet per a avaluar la procedència de l'estatut de refugiat o de protecció subsidiària.

El procediment és únic per als dos tipus de protecció, la qual cosa, a més de ser coherent amb la identificació que la llei fa dels dos règims de protecció, permetrà que, quan s'examinen de manera simultània –i, eventualment, d'ofici– ambdós possibilitats, s'eviten dilacions innecessàries o pràctiques abusives.

En tot cas, s'introdueixen previsions normatives que milloren significativament les garanties procedimentals en l'examen de les corresponents sol·licituds. És el cas de la generalització de garanties contencioses administratives de caràcter judicial, com són les mesures cautelars previstes en l'article 135 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, la utilització de la qual en la pràctica és actualment incipient i casuística, i la intervenció de l'ACNUR, a què es dedica el capítol IV, i que suposa una garantia del just funcionament del sistema.

El títol conté també un capítol que innova el nostre sistema de protecció de drets i llibertats, perquè dota de suport legal formal les condicions materials d'acollida de les persones sol·licitants o beneficiàries de protecció internacional. D'esta manera, la llei sanciona al màxim nivell jurídic l'obligació de proporcionar servicis socials i d'acollida a les persones sol·licitants en estat de necessitat.

El títol III de la llei es destina al manteniment o recomposició de la unitat familiar de les persones sol·licitants o beneficiàries de protecció internacional. La llei ha mantingut l'extensió familiar de la protecció internacional per als integrants de la unitat familiar de les persones sol·licitants o protegides, al mateix temps que amplia l'àmbit de possibles beneficiàries, considerant que la realitat ofereix configuracions familiars que sobrepassen el concepte de família nuclear, més propi del nostre ordenament en el terreny de la immigració.

Junt amb això, la llei incorpora un procediment especial i preferent de reagrupació familiar que garanteix el dret a la vida en família de les persones refugiades o beneficiàries de protecció subsidiària emparat en les previsions de la Directiva 2003/86/CE, del Consell, de 22 de setembre, sobre el dret a la reagrupació familiar. El procediment es configura com una alternativa a l'extensió familiar de dret d'asil, fins ara l'única opció per als refugiats, i pretén donar una resposta més eficaç als casos en què les persones integrants de la unitat familiar de la persona protegida no requereixen elles mateixes protecció, però sí d'un règim de residència i prestacions que permeten el manteniment de la unitat familiar en condicions òptimes.

El títol IV, per la seua banda, regula les figures de la revocació i el cessament de la protecció internacional. En este sentit, es regulen les causes que motiven cada una de les dites decisions administratives respecte a les persones beneficiàries de l'estatut de refugiat o de la protecció subsidiària. El títol dona resposta, així, a les noves exigències derivades dels més recents actes jurídics de la Unió Europea i introdueix mesures adequades per a evitar que els qui puguen suposar un perill per a la seguretat de l'Estat, l'orde públic o que desenrotllen actuacions incompatibles amb l'estatut de protecció internacional puguen beneficiar-se'n.

Així mateix, s'introdueix un procediment comú per a l'adopció d'estes figures jurídiques, i es fa un pas més en la construcció de l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

A continuació, s'ha considerat oportú dedicar un títol, el títol V, als menors i a altres persones vulnerables necessitades de qualsevol de les dos modalitats de protecció internacional que regula la llei. La inclusió d'este títol i el tractament que en este s'atorga a les persones a què es referix constitueixen una altra novetat, que esmena la falta de referències explícites a estes, en especial als menors, i, més en concret, als no acompanyats, en la nostra legislació d'asil.

Amb això, s'aprofundix en la mencionada línia garantista derivada de l'interés superior del menor i de la voluntat d'evitar discriminacions per raó de gènere o que afecten persones amb discapacitat, persones majors i d'altres en situació de precarietat, perquè arriba a tots els àmbits del sistema d'asil.

Finalment, en la part final de la llei, reservada a les disposicions que preveuen règims especials, situacions transitòries, derogacions normatives o desplegaments reglamentaris, així com la previsió de la seua entrada en vigor, es destaca com una altra novetat en l'ordenament espanyol l'habilitació al Govern d'Espanya perquè duga a terme programes de

reassentament en col·laboració amb l'ACNUR i, si és el cas, amb altres organitzacions internacionals rellevants, amb la finalitat de fer efectiu el principi de solidaritat i de fer complir el disseny constitucional de cooperar amb la resta de pobles de la terra.

La formació de tots els agents que intervenen en el sistema d'asil, indispensable per al seu funcionament correcte, així com la col·laboració amb les organitzacions no governamentals, també es recullen en les disposicions addicionals.

Amb un enfocament semblant, és evident que el títol competencial habilitant que servix de base a la present llei –article 149.1.2.a de la Constitució– conté un reclam implícit a la mencionada internacionalització, que, d'altra banda, la imposa el nostre text constitucional no sols en virtut de l'article 93 pel que fa a la Unió Europea, sinó de manera més àmplia en els mandats interpretatiu i aplicatiu establits, respectivament, en l'apartat u de l'article 10 i el mateix apartat del 96. La mateixa normativa de la Unió Europea que és objecte d'incorporació s'ha fet ressò d'estes noves tendències: el bloc actual ja comunitaritzat del «patrimoni de Schengen» ha superat unes normes d'abast més limitat adoptades en el marc de l'anterior cooperació intergovernamental, la qual cosa comporta una ostensible coherència entre les accions empreses per la Unió Europea i pel Consell d'Europa.

Esta correlació és apreciable, precisament, en les normes de la Unió Europea que ara s'incorporen, entre estes en la Directiva 2003/86/CE, del Consell, de 22 de setembre, del dret de reagrupació familiar, on es declara expressament que «la present directiva respecta els drets fonamentals i observa els principis reconeguts en particular per l'article 8 del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals i per la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea». Amb una ràtio semblant, la Directiva 2004/83/CE, del Consell, de 29 d'abril, per la qual s'establixen normes mínimes relatives als requisits per al reconeixement i l'estatut de nacionals de tercers països o apàtrides com ara refugiats o persones que necessiten un altre tipus de protecció internacional i al contingut de la protecció concedida, assenyala que «el Consell Europeu, en la seua reunió especial de Tampere dels dies 15 i 16 d'octubre de 1999, va acordar treballar amb vista a la creació d'un sistema europeu comú d'asil, basat en la plena i total aplicació de la Convenció de Ginebra sobre l'Estatut del Refugiat de 28 de juliol de 1951, completada pel Protocol de Nova York de 31 de gener de 1967, afirmant d'esta manera el principi de no-devolució i garantint que cap persona no siga repatriada a un país on patisca persecució» afegint, a continuació, que «la present directiva respecta els drets fonamentals i observa els principis reconeguts en particular, per la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea. En especial, la present directiva té per fi garantir el ple respecte de la dignitat humana i el dret d'asil dels sol·licitants d'asil i els membres de la seua família acompanyants».

Finalment, en l'elaboració de la present llei s'han tingut en compte les contribucions d'aquells agents de la societat civil que es troben implicats en la defensa de les persones necessitades de protecció internacional.

Menció específica cal fer en este punt a l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), a qui es reconeix l'important paper que exercix en la tramitació de les sol·licituds d'asil a Espanya, reforçant així les garanties del procediment.

Igualment, han sigut objecte de consideració les aportacions d'altres actors o organismes qualificats en la matèria regulada per la present llei, la qual cosa, sens dubte, contribuïx al fet que la nova regulació es veja impregnada per les tendències més favorables del dret internacional dels drets humans.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. *Objecte de la llei.*

La present llei, d'acord amb el que preveu l'apartat quatre de l'article 13 de la Constitució, té com a objecte establir els termes en què les persones nacionals de països no comunitaris i els apàtrides podran gaudir a Espanya de la protecció internacional constituïda pel dret d'asil i la protecció subsidiària, així com el contingut de la dita protecció internacional.

Article 2. *El dret d'asil.*

El dret d'asil és la protecció dispensada als nacionals no comunitaris o als apàtrides als quals es reconega la condició de refugiat en els termes definits en l'article 3 d'esta llei i en la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats, feta a Ginebra el 28 de juliol de 1951, i el seu protocol, subscrit a Nova York el 31 de gener de 1967.

Article 3. *La condició de refugiat.*

La condició de refugiat es reconeix a tota persona que, a causa de fundats temors de ser perseguida per motius de raça, religió, nacionalitat, opinions polítiques, pertinença a determinat grup social, de gènere o orientació sexual, es troba fora del país de la seua nacionalitat i no pot o, a causa dels dits temors, no vol acollir-se a la protecció d'este país, o a l'apàtrida que, no tenint nacionalitat i trobant-se fora del país on abans tenia la seua residència habitual, pels mateixos motius no pot o, a causa dels dits temors, no vol tornar-hi, i no estiga incurs en alguna de les causes d'exclusió de l'article 8 o de les causes de denegació o revocació de l'article 9.

Article 4. *La protecció subsidiària.*

El dret a la protecció subsidiària és el dispensat a les persones d'altres països i als apàtrides que, sense complir els requisits per a obtindre l'asil o ser reconegudes com a refugiades, però respecte de les quals es donen motius fundats per a creure que si tornaren al seu país d'origen en el cas dels nacionals o, al de la seua anterior residència habitual en el cas dels apàtrides, s'enfrontarien a un risc real de patir alguns dels danys greus previstos en l'article 10 d'esta llei, i que no poden o, a causa del dit risc, no volen, acollir-se a la protecció del país de què es tracte, sempre que no concórrega cap dels supòsits mencionats en els articles 11 i 12 d'esta llei.

Article 5. *Drets garantits amb l'asil i la protecció subsidiària.*

La protecció concedida amb el dret d'asil i la protecció subsidiària consistix en la no-devolució ni expulsió de les persones a les quals s'haja reconegut, així com en l'adopció de les mesures previstes en l'article 36 d'esta llei i en les normes que el despleguen, en la normativa de la Unió Europea i en els convenis internacionals ratificats per Espanya.

TÍTOL I**De la protecció internacional****CAPÍTOL I****De les condicions per al reconeixement del dret d'asil****Article 6. *Actes de persecució.***

1. Els actes en què es basen els fundats temors de ser objecte de persecució en el sentit previst en l'article 3 d'esta llei, hauran de:

- a) ser suficientment greus per la seua naturalesa o caràcter reiterat per a constituir una violació greu dels drets fonamentals, en particular, els drets que no puguem ser objecte d'excepcions a l'empara de l'apartat segon de l'article 15 del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, o bé
- b) ser una acumulació prou greu de diverses mesures, incloent-hi les violacions de drets humans, com per a afectar una persona de manera semblant a la mencionada en la lletra a).

2. Els actes de persecució definits en l'apartat primer podran revestir, entre altres, les formes següents:

- a) actes de violència física o psíquica, incloent-hi els actes de violència sexual;

- b) mesures legislatives, administratives, policials o judicials que siguen discriminatòries en si mateixes o que s'apliquen de manera discriminatòria;
- c) processaments o penes que siguen desproporcionats o discriminatoris;
- d) denegació de tutela judicial de la qual es deriven penes desproporcionades o discriminatòries;
- e) processaments o penes per la negativa a prestar servici militar en un conflicte en què el compliment del dit servici comportaria delictes o actes compresos en les clàusules d'exclusió establides en l'apartat segon de l'article 8 d'esta llei;
- f) actes de naturalesa sexual que afecten adults o xiquets.

3. Els actes de persecució definits en el present article hauran d'estar relacionats amb els motius mencionats en l'article següent.

Article 7. *Motius de persecució.*

1. Al valorar els motius de persecució es tindran en compte els elements següents:

- a) el concepte de raça comprendrà, en particular, el color, l'origen o la pertinença a un determinat grup ètnic;
- b) el concepte de religió comprendrà, en particular, la professió de creences teistes, no teistes i atees, la participació o l'abstenció de fer-ho, en cultes formals en privat o en públic, ja siga individualment o en comunitat, així com altres actes o expressions que comporten una opinió de caràcter religiós, o formes de conducta personal o comunitària basades en qualsevol creença religiosa o ordenades per esta;
- c) el concepte de nacionalitat no es limitarà a posseir o no la ciutadania, sinó que comprendrà, en particular, la pertinença a un grup determinat per la seua identitat cultural, ètnica o lingüística, els seus orígens geogràfics o polítics comuns o la seua relació amb la població d'un altre Estat;
- d) el concepte d'opinions polítiques comprendrà, en particular, la professió d'opinions, idees o creences sobre un assumpte relacionat amb els agents potencials de persecució i amb les seues polítiques o mètodes, independentment del fet que el sol·licitant haja obrat o no d'acord amb estes opinions, idees o creences;
- e) es considerarà que un grup constituïx un grup social determinat si, en particular:
 - les persones integrants del dit grup compartixen una característica innata o uns antecedents comuns que no poden canviar-se, o bé compartixen una característica o creença que és tan fonamental per a la seua identitat o consciència que no se'ls pot exigir que hi renunciïn, i
 - el dit grup posseïx una identitat diferenciada al país del qual es tracta per ser percebut com a diferent per la societat que el rodeja o per l'agent o els agents perseguïdors.

En funció de les circumstàncies imperants al país d'origen, s'inclou en el concepte de grup social determinat un grup basat en una característica comuna d'orientació sexual o identitat sexual, i, o, edat, sense que estos aspectes per si sols puguen donar lloc a l'aplicació del present article. En cap cas podrà considerar-se com a orientació sexual, la realització de conductes tipificades com a delictes en l'ordenament jurídic espanyol.

Així mateix, en funció de les circumstàncies imperants al país d'origen, s'inclou les persones que fugen dels seus països d'origen a causa de fundats temors de patir persecució per motius de gènere i, o, edat, sense que estos aspectes per si sols puguen donar lloc a l'aplicació del present article.

2. En la valoració sobre si la persona sol·licitant té fundats temors de ser perseguïda serà indiferent el fet que posseïska realment la característica racial, religiosa, nacional, social o política que suscita la persecució, a condició que l'agent de persecució li l'atribuïska.

Article 8. *Causes d'exclusió.*

1. Quedaran excloses de la condició de refugiats:

- a) les persones que estiguen compreses en l'àmbit d'aplicació de la secció D de l'article 1 de la Convenció de Ginebra quant a la protecció o assistència d'un òrgan o

organisme de les Nacions Unides diferent de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats. Quan esta protecció o assistència haja cessat per qualsevol motiu, sense que la sort d'estes persones s'haja solucionat definitivament d'acord amb les resolucions aprovades sobre el particular per l'Assemblea General de les Nacions Unides, aquelles tindran, «ipso facto», dret als beneficis de l'asil regulat en la present llei;

b) les persones a qui les autoritats competents del país on hagen fixat la seua residència els hagen reconegut els drets i les obligacions que són inherents a la possessió de la nacionalitat d'este país, o drets i obligacions equivalents a estos.

2. També en quedaran excloses les persones estrangeres sobre les quals hi haja motius fundats per a considerar que:

a) han comés un delictes contra la pau, un delictes de guerra o un delictes contra la humanitat, dels definits en els instruments internacionals que estableixen disposicions relatives a estos delictes;

b) han comés fora del país de refugi abans de ser admeses com a refugiades, és a dir, abans de l'expedició d'una autorització de residència basada en el reconeixement de la condició de refugiat, un delictes greu, caldrà entendre per tal cosa els que ho siguen de conformitat amb el Codi Penal espanyol i que afecten la vida, la llibertat, la indemnitat o la llibertat sexual, la integritat de les persones o el patrimoni, sempre que siguen realitzats amb força en les coses, o violència o intimidació en les persones, així com en els casos de la delinqüència organitzada, caldrà considerar inclosa, en tot cas, en el terme delinqüència organitzada la que recull l'apartat quart de l'article 282 bis de la Llei d'Enjudiciament Criminal, en relació amb els delictes enumerats;

c) són culpables d'actes contraris a les finalitats i als principis de les Nacions Unides establits en el preàmbul i en els articles 1 i 2 de la Carta de les Nacions Unides.

3. L'apartat segon s'aplicarà a les persones que inciten a la comissió dels delictes o actes que s'hi mencionen, o bé participen en la seua comissió.

Article 9. *Causas de denegació.*

En tot cas, el dret d'asil es denegarà a:

a) les persones que constituïsquen, per raons fundades, un perill per a la seguretat d'Espanya;

b) les persones que, havent sigut objecte d'una condemna ferma per delictes greu, constituïsquen una amenaça per a la comunitat.

CAPÍTOL II

De les condicions per a la concessió del dret a la protecció subsidiària

Article 10. *Danys greus.*

Constituïxen els danys greus que donen lloc a la protecció subsidiària prevista en l'article 4 d'esta llei:

a) la condemna de pena de mort o el risc de la seua execució material;

b) la tortura i els tractes inhumans o degradants al país d'origen del sol·licitant;

c) les amenaces greus contra la vida o la integritat dels civils motivades per una violència indiscriminada en situacions de conflicte internacional o intern.

Article 11. *Causas d'exclusió.*

1. Quedaran excloses de la condició de beneficiàries de la protecció subsidiària aquelles persones respecte de les quals hi haja fundats motius per a considerar que:

a) han comés un delictes contra la pau, un delictes de guerra o un delictes contra la humanitat, dels definits en els instruments internacionals que estableixen disposicions relatives a estos delictes;

b) han comés fora del país de protecció abans de ser admeses com a beneficiàries de la protecció subsidiària, és a dir, abans de l'expedició de l'autorització de residència basada en el reconeixement de la condició de beneficiari de protecció subsidiària, un delictes greu, caldrà entendre per tal cosa els que ho siguen conformement al Codi Penal espanyol i que afecten la vida, la llibertat, la indemnitat o la llibertat sexual, la integritat de les persones o el patrimoni, sempre que siguen realitzats amb força en les coses, o violència o intimidació en les persones, així com en els casos de la delinqüència organitzada, caldrà considerar inclosa, en tot cas, en el terme delinqüència organitzada la que recull l'apartat quart de l'article 282 bis de la Llei d'Enjudiciament Criminal, en relació amb els delictes enumerats;

c) són culpables d'actes contraris a les finalitats i als principis de les Nacions Unides establits en el preàmbul i en els articles 1 i 2 de la Carta de les Nacions Unides;

d) constituïxen un perill per a la seguretat interior o exterior d'Espanya o per a l'orde públic.

2. El que disposen els apartats anteriors s'aplicarà als qui inciten a la comissió dels delictes o actes que s'hi mencionen, o bé participen en la seua comissió.

Article 12. *Causas de denegació.*

En tot cas, la protecció subsidiària es denegarà a:

a) les persones que constituïsquen, per raons fundades, un perill per a la seguretat d'Espanya;

b) les persones que, havent sigut objecte d'una condemna ferma per delictes greu, constituïsquen una amenaça per a la comunitat.

CAPÍTOL III

Disposicions comunes

Article 13. *Agents de persecució o causants de danys greus.*

Els agents de persecució o causants de danys greus podran ser, entre d'altres:

a) l'Estat;

b) els partits o organitzacions que controlen l'Estat o una part considerable del seu territori;

c) agents no estatals, quan els agents mencionats en els punts anteriors, incloent-hi les organitzacions internacionals, no puguen o no vullguen proporcionar protecció efectiva contra la persecució o els danys greus.

Article 14. *Agents de protecció.*

1. Podran proporcionar protecció:

a) l'Estat, o

b) els partits o organitzacions, incloent-hi les organitzacions internacionals, que controlen l'Estat o una part considerable del seu territori.

2. En general, s'entendrà que hi ha protecció quan els agents mencionats en l'apartat primer adopten mesures raonables i efectives per a impedir la persecució o el patiment de danys greus, com ara l'establiment d'un sistema jurídic eficaç per a la investigació, el processament i la sanció d'accions constitutives de persecució o de danys greus, i sempre que el sol·licitant tinga accés efectiu a la dita protecció.

3. Es tindrà en compte l'orientació que pugua desprendre's dels actes pertinents de les institucions de la Unió Europea o d'organitzacions internacionals rellevants, a l'efecte de valorar si una organització internacional controla un Estat o una part considerable del seu territori i proporciona la protecció descrita en l'apartat anterior.

Article 15. *Necessitats de protecció internacional sorgides «in situ».*

1. Els fundats temors de ser perseguit o el risc real de patir danys greus a què es referixen, respectivament, els articles 6 i 10 d'esta llei, poden, així mateix, basar-se en esdeveniments succeïts o activitats en què haja participat la persona sol·licitant després de l'abandó del país d'origen o, en el cas d'apàtrides, el de residència habitual, en especial si es demostra que els dits esdeveniments o activitats constitueixen l'expressió de conviccions o orientacions mantingudes al país d'origen o de residència habitual.

2. En estos supòsits, es ponderarà, a l'efecte de no reconèixer la condició de refugiat, el fet que el risc de persecució estiga basat en circumstàncies expressament creades per la persona sol·licitant després d'abandonar el seu país d'origen o, en el cas d'apàtrides, el de la seua residència habitual.

TÍTOL II

De les regles procedimentals per al reconeixement de la protecció internacional

CAPÍTOL I

De la presentació de la sol·licitud

Article 16. *Dret a sol·licitar protecció internacional.*

1. Les persones nacionals no comunitàries i les apàtrides presents en territori espanyol tenen dret a sol·licitar protecció internacional a Espanya.

2. Per al seu exercici, els sol·licitants de protecció internacional tindran dret a assistència sanitària i a assistència jurídica gratuïta, que s'estendrà a la formalització de la sol·licitud i a tota la tramitació del procediment, i que es prestarà en els termes que preveu la legislació espanyola en esta matèria, així com dret a intèrpret en els termes de l'article 22 de la Llei Orgànica 4/2000.

L'assistència jurídica mencionada en el paràgraf anterior serà preceptiva quan les sol·licituds es formalitzen d'acord el procediment assenyalat en l'article 21 de la present llei.

3. La presentació de la sol·licitud comportarà la valoració de les circumstàncies determinants del reconeixement de la condició de refugiat, així com de la concessió de la protecció subsidiària. D'este punt s'informarà degudament el sol·licitant.

4. Tota informació relativa al procediment, incloent-hi el fet de la presentació de la sol·licitud, tindrà caràcter confidencial.

Article 17. *Presentació de la sol·licitud.*

1. El procediment s'inicia amb la presentació de la sol·licitud, que haurà d'efectuar-se per mitjà de compareixença personal dels interessats que sol·liciten protecció en els llocs que reglamentàriament s'establisquen o, en cas d'impossibilitat física o legal, per mitjà de persona que el represente. En este últim cas, el sol·licitant haurà de ratificar la petició una vegada desaparega l'impediment.

2. La compareixença haurà de realitzar-se sense demora i en tot cas en el termini màxim d'un mes des de l'entrada en el territori espanyol o, en tot cas, des que es produïsquen els esdeveniments que justifiquen el temor fundat de persecució o danys greus. A este efecte, l'entrada il·legal en territori espanyol no podrà ser sancionada quan haja sigut realitzada per persona que reunisca els requisits per a ser beneficiària de la protecció internacional prevista en esta llei.

3. En el moment d'efectuar la sol·licitud, la persona estrangera serà informada, en una llengua que puga comprendre, sobre:

- a) el procediment que ha de seguir-se;
- b) els seus drets i obligacions durant la tramitació, en especial en matèria de terminis i mitjans de què disposa per a complir estes;

c) la possibilitat de contactar amb l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats i amb les organitzacions no governamentals legalment reconegudes entre els objectius de les quals figure l'assessorament i ajuda a les persones necessitades de protecció internacional;

d) les possibles conseqüències de l'incompliment de les seues obligacions o de la seua falta de col·laboració amb les autoritats; i

e) els drets i les prestacions socials a què té accés en la seua condició de sol·licitant de protecció internacional.

4. La sol·licitud es formalitzarà per mitjà d'una entrevista personal, que es realitzarà sempre individualment. De manera excepcional, podrà requerir-se la presència d'altres membres de la família dels sol·licitants, si això es considera imprescindible per a l'adequada formalització de la sol·licitud.

5. L'Administració adoptarà les mesures necessàries perquè, quan siga necessari, en l'entrevista es preste un tractament diferenciat per raó del sexe de la persona sol·licitant o altres circumstàncies previstes en l'article 46 d'esta llei. D'este tràmit es deixarà deguda constància en l'expedient administratiu.

6. Les persones encarregades d'efectuar l'entrevista informaran els sol·licitants sobre com efectuar la sol·licitud, i els ajudaran a omplir-la, facilitant-los la informació bàsica en relació amb aquella. Així mateix, col·laboraran amb els interessats per a establir els fets rellevants de la seua sol·licitud.

7. Quan raons de seguretat ho aconsellen, es podran escorcollar la persona sol·licitant i les seues pertinences, sempre que es garantisca el ple respecte a la seua dignitat i integritat.

8. En els termes que s'establisquen reglamentàriament, es plantejarà la possibilitat d'una nova audiència personal sobre la seua sol·licitud d'asil. La ponderació sobre la necessitat o no d'efectuar noves entrevistes serà motivada.

Article 18. *Drets i obligacions dels sol·licitants.*

1. El sol·licitant d'asil, presentada la sol·licitud, té en els termes recollits en la present llei, en els articles 16, 17, 19, 33 i 34, els drets següents:

- a) a ser documentat com a sol·licitant de protecció internacional;
- b) a assistència jurídica gratuïta i intèrpret;
- c) que es comuniqui la seua sol·licitud a l'ACNUR;
- d) a la suspensió de qualsevol procés de devolució, expulsió o extradició que pugua afectar el sol·licitant;
- e) a conèixer el contingut de l'expedient en qualsevol moment;
- f) a l'atenció sanitària en les condicions exposades;
- g) a rebre prestacions socials específiques en els termes que es recullen en esta llei.

2. Seran obligacions dels sol·licitants de protecció internacional les següents:

- a) cooperar amb les autoritats espanyoles en el procediment per a la concessió de protecció internacional;
- b) presentar, com més prompte millor, tots aquells elements que, junt amb la seua pròpia declaració, contribuïsquen a fonamentar-ne la sol·licitud. Entre d'altres, podran presentar la documentació de què disposen sobre la seua edat, passat –incloent-hi el de parents relacionats–, identitat, nacionalitat o nacionalitats, llocs d'anterior residència, sol·licituds de protecció internacional prèvies, itineraris de viatge, documents de viatge i motius pels quals sol·licita la protecció;
- c) proporcionar les seues empremtes digitals, permetre ser fotografiats i, si és el cas, consentir que siguen gravades les seues declaracions, sempre que hagen sigut prèviament informats sobre este últim punt;
- d) informar sobre el seu domicili a Espanya i sobre qualsevol canvi que s'hi produïska;

e) informar, així mateix, l'autoritat competent o comparéixer davant d'esta, quan així se li demane amb relació a qualsevol circumstància de la seua sol·licitud.

Article 19. Efectes de la presentació de la sol·licitud.

1. Sol·licitada la protecció, la persona estrangera no podrà ser objecte de retorn, devolució o expulsió fins que es resolga sobre la seua sol·licitud o esta no siga admesa. No obstant això, per motius de salut o seguretat públiques, l'autoritat competent podrà adoptar mesures cautelars en aplicació de la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració.

2. Així mateix, la sol·licitud de protecció suspèn, fins a la decisió definitiva, l'execució de la decisió de qualsevol procés d'extradició de la persona interessada que es trobe pendent. Amb este fi, la sol·licitud serà comunicada immediatament a l'òrgan judicial o a l'òrgan governatiu davant del qual en eixe moment té lloc el corresponent procés.

3. No obstant el que preveuen els apartats anteriors, es podrà lliurar o extradir a una persona sol·licitant, segons siga procedent, a un altre Estat membre de la Unió Europea en virtut de les obligacions dimanants d'una orde europea de detenció i lliurament, o a un país tercer davant d'òrgans judicials penals internacionals.

4. Les persones sol·licitants d'asil tenen dret a entrevistar-se amb un advocat en les dependències dels llocs fronterers i centres d'internament d'estrangers. Reglamentàriament, i sense perjudici de les normes de funcionament establides per a les esmentades dependències i centres, podran establir-se condicions per a l'exercici d'este dret derivades de raons de seguretat, orde públic o de la seua gestió administrativa.

5. La sol·licitud de protecció donarà lloc a l'inici del còmput dels terminis previstos per a tramitar-los.

6. La resolució que admeta a tràmit una sol·licitud d'asil determinarà el procediment corresponent.

7. En cas que la tramitació d'una sol·licitud puga excedir sis mesos, ampliables d'acord amb el que preveu l'article 49 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, per a la seua resolució i notificació, s'informarà a la persona interessada del motiu de la demora.

Article 20. No-admissió de sol·licituds presentades dins del territori espanyol.

1. El ministre de l'Interior, a proposta de l'Oficina d'Asil i Refugi, podrà, mitjançant una resolució motivada, no admetre a tràmit les sol·licituds quan concórrega alguna de les circumstàncies següents:

– Per falta de competència per a l'examen de les sol·licituds:

a) quan no corresponga a Espanya el seu examen d'acord amb el Reglament (CE) 343/2003, del Consell, de 18 de febrer, pel qual s'establixen els criteris i mecanismes de determinació de l'Estat membre responsable de l'examen d'una sol·licitud d'asil presentada en un dels estats membres per un nacional d'un tercer país;

b) quan no corresponga a Espanya el seu examen de conformitat amb els convenis internacionals en què siga part. En la resolució per la qual s'acorde la no-admissió a tràmit s'indicarà a la persona sol·licitant l'estat responsable d'examinar-la. En este cas, el dit Estat haurà acceptat explícitament la seua responsabilitat i s'obtindran garanties suficients de protecció per a la vida, llibertat i integritat física dels interessats, així com del respecte als altres principis indicats en la Convenció de Ginebra, en el territori del dit Estat.

– Per falta de requisits:

c) quan, de conformitat amb el que estableixen l'article 25.2.b) i l'article 26 de la Directiva 2005/85/CE, del Consell, la persona sol·licitant es trobe reconeguda com a refugiada i tinga dret a residir o a obtenir protecció internacional efectiva en un tercer Estat, sempre que siga readmesa en eixe país, no hi haja perill per a la seua vida o la seua

llibertat, ni estiga exposada a tortura o a tracte inhumà o degradant i tinga protecció efectiva contra la devolució al país perseguidor, d'acord amb la Convenció de Ginebra;

d) quan la persona sol·licitant procedisca d'un tercer país segur, de conformitat amb el que estableix l'article 27 de la Directiva 2005/85/CE, del Consell, i, si és el cas, amb la llista que siga elaborada per la Unió Europea, on, atenent les seues circumstàncies particulars, reba un tracte en què la seua vida, la seua integritat i la seua llibertat no estiguen amenaçades per raó de raça, religió, nacionalitat, pertinença a grup social o opinió política, es respecte el principi de no-devolució, així com la prohibició d'expulsió en cas de violació del dret a no ser sotmés a tortures ni a tractes cruels, inhumans o degradants, hi haja la possibilitat de sol·licitar l'estatut de refugiat i, en cas de ser refugiat, a rebre protecció d'acord amb la Convenció de Ginebra; sempre que el sol·licitant siga readmés en eixe país i hi haja vincles pels quals seria raonable que el sol·licitant vaja a eixe país. Per a l'aplicació del concepte de tercer país segur, també es podrà requerir l'existència d'una relació entre el sol·licitant d'asil i el tercer país de què es tracte per la qual seria raonable que el sol·licitant vaja a eixe país;

e) quan la persona sol·licitant haja reiterat una sol·licitud ja denegada a Espanya o presentat una nova sol·licitud amb unes altres dades personals, sempre que no es plantegen noves circumstàncies rellevants pel que fa a les condicions particulars o a la situació del país d'origen o de residència habitual de la persona interessada;

f) quan la persona sol·licitant siga nacional d'un Estat membre de la Unió Europea, de conformitat amb el que disposa el protocol al Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea sobre el dret d'asil a nacionals d'estats membres de la Unió Europea.

2. La no-admissió a tràmit prevista en este article haurà de notificar-se en el termini màxim d'un mes comptador a partir de la presentació de la sol·licitud. El transcurs del dit termini sense que s'haja notificat la resolució a la persona interessada determinarà l'admissió a tràmit de la sol·licitud i la seua permanència provisional en territori espanyol, sense perjuí del que puga acordar-se en la resolució definitiva del procediment. La no-admissió a tràmit comportarà els mateixos efectes que la denegació de la sol·licitud.

3. La constatació, després de l'admissió a tràmit de la sol·licitud de protecció internacional, d'alguna de les circumstàncies que hagen justificat la seua no-admissió serà causa de denegació d'aquella.

Article 21. *Sol·licituds presentades en llocs fronterers.*

1. Quan una persona estrangera que no complix els requisits necessaris per a entrar en territori espanyol presente una sol·licitud de protecció internacional en un lloc fronterer, el ministre de l'Interior podrà no admetre a tràmit la sol·licitud mitjançant una resolució motivada si en la dita sol·licitud concorre algun dels supòsits previstos en l'apartat primer de l'article 20. En tot cas, la resolució haurà de ser notificada a la persona interessada en el termini màxim de quatre dies des que la va presentar.

2. Així mateix, el ministre de l'Interior podrà denegar la sol·licitud mitjançant una resolució motivada, que s'haurà de notificar a la persona interessada en el termini màxim de quatre dies des que la va presentar, si en la dita sol·licitud concorre algun dels supòsits següents:

a) els previstos en les lletres c), d) i f) de l'apartat primer de l'article 25;

b) quan la persona sol·licitant haja formulat al·legacions incoherents, contradictòries, inversemblants, insuficients, o que contradiguen informació suficientment contrastada sobre el seu país d'origen, o de residència habitual si és apàtrida, de manera que posen clarament de manifest que la seua sol·licitud és infundada pel que fa al fet d'albergar un fundat temor de ser perseguida o a patir un dany greu.

3. El termini previst en l'apartat anterior s'ampliarà fins a un màxim de deu dies per resolució del ministre de l'Interior, en els casos en què, per concórrer alguna de les circumstàncies previstes en la lletra f) de l'apartat primer de l'article 25, l'ACNUR, de manera raonada, així ho sol·licite.

4. Contra la resolució d'inadmissió a tràmit o de denegació de la sol·licitud es podrà, en el termini de dos dies comptats des de la seua notificació, presentar una petició de reexamen que suspèn els efectes d'aquella. La resolució de la dita petició, que correspondrà al ministre de l'Interior, haurà de notificar-se a la persona interessada en el termini de dos dies des del moment que aquella haja sigut presentada.

5. El transcurs del termini fixat per a acordar la inadmissió a tràmit, o la denegació de la sol·licitud en frontera, la petició de reexamen, o del previst per a resoldre el recurs de reposició sense que s'haja notificat la resolució de manera expressa, determinarà la seua tramitació pel procediment ordinari, així com l'autorització d'entrada i permanència provisional de la persona sol·licitant, sense perjudici del que pugues acordar-se en la resolució definitiva de l'expedient.

Article 22. *Permanència del sol·licitant d'asil durant la tramitació de la sol·licitud.*

En tot cas, durant la tramitació de la petició de reexamen i del recurs de reposició previstos en els apartats quart i quint de l'article 21 de la present llei, així com en els supòsits en què se sol·licite l'adopció de les mesures a què es referix l'apartat segon del seu article 29, la persona sol·licitant d'asil romandrà en les dependències habilitades a este efecte.

CAPÍTOL II

De la tramitació de les sol·licituds

Article 23. *Òrgans competents per a la instrucció.*

1. L'Oficina d'Asil i Refugi, dependent del Ministeri de l'Interior, és l'òrgan competent per a la tramitació de les sol·licituds de protecció internacional, sense perjudici de les altres funcions que reglamentàriament se li atribuïsquen.

2. La Comissió Interministerial d'Asil i Refugi és un òrgan col·legiat adscrit al Ministeri de l'Interior, que està compost per un representant de cada un dels departaments amb competència en política exterior i interior, justícia, immigració, acollida dels sol·licitants d'asil i igualtat.

3. Seran funcions de la comissió les previstes en esta llei i aquelles altres que, junt amb el seu règim de funcionament, s'establisquen reglamentàriament.

Article 24. *Procediment ordinari.*

1. Tota sol·licitud de protecció internacional admesa a tràmit donarà lloc a l'inici, per part del Ministeri de l'Interior, del corresponent procediment, al qual s'incorporaran les diligències d'instrucció de l'expedient. Si és procedent la realització de noves entrevistes a les persones sol·licitants, aquelles hauran de complir els requisits previstos en l'article 17.

2. Finalitzada la instrucció dels expedients, s'elevaran a estudi de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, que formularà una proposta al ministre de l'Interior, que serà el competent per a dictar la corresponent resolució per la qual es concedisca o denegue, segons siga procedent, el dret d'asil o la protecció subsidiària.

3. Transcorreguts sis mesos des de la presentació de la sol·licitud sense que s'haja notificat la corresponent resolució, esta podrà considerar-se desestimada, sense perjudici de l'obligació de l'Administració de resoldre expressament i del que disposa l'apartat setè de l'article 19 de la present llei.

Article 25. *Tramitació d'urgència.*

1. El Ministeri de l'Interior, d'ofici o a petició de l'interessat, acordarà l'aplicació de la tramitació d'urgència, amb la notificació prèvia a l'interessat, en les sol·licituds en què concórrega alguna de les circumstàncies següents:

- a) que pareguen manifestament fundades;

- b) que hagen sigut formulades per sol·licitants que presenten necessitats específiques, especialment, per menors no acompanyats;
- c) que plantegen exclusivament qüestions que no tinguen relació amb l'examen dels requisits per al reconeixement de la condició de refugiat o la concessió de la protecció subsidiària;
- d) que la persona sol·licitant procedisca d'un país d'origen considerat segur, en els termes que disposa l'article 20.1.d), i del qual posseísca la nacionalitat, o si és apàtrida, on tinga la seua residència habitual;
- e) que la persona sol·licitant, sense motiu justificat, present la seua sol·licitud transcorregut el termini d'un mes previst en l'apartat segon de l'article 17;
- f) que la persona sol·licitant incórrega en algun dels supòsits d'exclusió o de denegació previstos en els articles 8, 9, 11 i 12 de la present llei.

2. Quan la sol·licitud de protecció internacional s'haja presentat en un centre d'internament per a estrangers, la seua tramitació haurà d'adequar-se al que disposa l'article 21 d'esta llei per a les sol·licituds en frontera. En tot cas, presentades les sol·licituds en estos termes, aquelles que siguen admeses a tràmit s'ajustaran a la tramitació d'urgència prevista en el present article.

3. La Comissió Interministerial d'Asil i Refugi serà informada dels expedients que es tramiten amb caràcter d'urgència.

4. Serà aplicable al present procediment el que disposa l'article 24 de la llei, excepte en matèria de terminis, que es veuran reduïts a la mitat.

Article 26. *Avaluació de les sol·licituds.*

1. L'Administració General de l'Estat vetlarà perquè la informació necessària per a l'avaluació de les sol·licituds de protecció no s'obtinga dels responsables de la persecució o dels danys greus, de manera que done lloc que els dits responsables siguen informats del fet que la persona interessada és sol·licitant de protecció internacional la sol·licitud de la qual està en reconsideració, ni es pose en perill la integritat de la persona interessada i de les persones a càrrec seu, ni la llibertat i la seguretat dels seus familiars que encara viuen al país d'origen.

2. Perquè es resolga favorablement la sol·licitud n'hi haurà prou que apareguen indicis suficients de persecució o de danys greus.

Article 27. *Arxiu de la sol·licitud.*

Es posarà fi al procediment a través de l'arxiu de la sol·licitud quan la persona sol·licitant la retire o en desistisca, en els casos i en els termes de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, reguladora del Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. En tot cas, es podrà presumir que la dita retirada o el dit desistiment s'ha produït quan en el termini de trenta dies el sol·licitant no haja respost a les peticions de facilitar informació essencial per a la seua sol·licitud, no s'haja presentat a una audiència personal a la qual havia sigut convocat, o no comparega per a la renovació de la documentació de la qual se l'havia proveït, llevat que demostre que estos comportaments es deuen a circumstàncies alienes a la seua voluntat.

Article 28. *Notificació.*

Als efectes de comunicacions i notificacions, es tindrà en compte l'últim domicili o residència que conste en l'expedient. Quan no prospere este procediment de notificació, el tràmit es realitzarà a través del Portal del Ciutadà, del portal electrònic de l'Oficina d'Asil i Refugi i dels taulers d'anuncis, accessibles al públic, de la comissaria de policia corresponent o de l'oficina d'estrangers de la província on conste l'últim lloc de residència de la persona sol·licitant i, en tot cas, de l'Oficina d'Asil i Refugi. D'estos punts s'informarà els sol·licitants quan formalitzen la seua sol·licitud, que podran exigir que es complisca la garantia de l'apartat 4 de l'article 16.

Article 29. *Recursos.*

1. Les resolucions previstes en la present llei posaran fi a la via administrativa, excepte en el cas que s'haja presentat la petició de reexamen prevista en l'apartat quart de l'article 21, en què es considerarà que posa fi a la via administrativa la resolució que decidisca la dita petició, i seran susceptibles de recurs de reposició amb caràcter potestatiu i de recurs davant de la jurisdicció contenciosa administrativa.

2. Quan s'interpose un recurs contenciós administratiu i se sol·licite la suspensió de l'acte recorregut, la dita sol·licitud tindrà la consideració d'especial urgència prevista en l'article 135 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa.

3. La persona a qui li haja sigut denegada la sol·licitud podrà sol·licitar la seua revisió quan apareguen nous elements probatoris, d'acord amb el que establix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

CAPÍTOL III

De les condicions d'acollida dels sol·licitants de protecció internacional

Article 30. *Drets socials generals.*

1. Es proporcionarà a les persones sol·licitants de protecció internacional, sempre que no tinguen recursos econòmics, els servicis socials i d'acollida necessaris amb la finalitat d'assegurar la satisfacció de les seues necessitats bàsiques en condicions de dignitat, sense perjudi, com a estrangers, del que establix la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, i en la seua normativa de desplegament.

2. Els servicis socials i d'acollida específicament destinats a les persones sol·licitants de protecció internacional seran determinats reglamentàriament pel Ministeri competent.

3. Si es comprova que la persona sol·licitant disposa de suficients mitjans d'acord amb la normativa vigent, per a cobrir els costos inherents als servicis i prestacions reservats a persones que no tenen recursos econòmics, es procedirà a la reclamació del seu reembossament.

Article 31. *Acollida dels sol·licitants de protecció internacional.*

1. Els servicis d'acollida, la seua definició, disponibilitat, programes i servicis, específicament destinats a aquelles persones que sol·liciten protecció internacional, seran determinats reglamentàriament pel ministeri competent per a atendre les necessitats bàsiques d'estes persones. L'acollida es realitzarà, principalment, a través dels centres propis del ministeri competent i d'aquells que siguen subvencionats a organitzacions no governamentals.

Els servicis, ajudes i prestacions del programa d'acollida podran ser diferents quan així ho requerisca el procediment d'asil o siga convenient l'avaluació de les necessitats de la persona sol·licitant o es trobe detinguda o en les dependències d'un lloc fronterer.

2. S'adoptaran, amb l'acord dels interessats, les mesures necessàries per a mantindre la unitat de la família, integrada pels membres enumerats en l'article 40 d'esta llei, tal com es trobe present en el territori espanyol, sempre que es complisquen els requisits que s'assenyalen en la present llei.

Article 32. *Autorització de treball als sol·licitants de protecció internacional.*

Les persones sol·licitants de protecció internacional seran autoritzades per a treballar a Espanya en els termes que reglamentàriament s'establisquen.

Article 33. *Reducció o retirada de les condicions d'acollida.*

1. El ministeri competent en l'exercici de les competències sobre servicis, ajudes i prestacions dels diferents programes d'acollida, podrà reduir o retirar algun o la totalitat dels servicis d'acollida en els casos següents:

- a) quan la persona sol·licitant abandone el lloc de residència assignat sense informar l'autoritat competent o, en cas d'haver-lo sol·licitat, sense permís;
- b) quan la persona sol·licitant accedisca a recursos econòmics i puga fer front a la totalitat o part dels costos de les condicions d'acollida o quan haja ocultat els seus recursos econòmics, i, per tant, es beneficie indegudament de les prestacions d'acollida establides;
- c) quan s'haja dictat una resolució de la sol·licitud de protecció internacional, i s'haja notificat a l'interessat, excepte el que disposa l'apartat tercer de l'article 36 d'esta llei;
- d) quan per acció o omissió es vulneren els drets d'altres residents o del personal encarregat dels centres on estiguen acollits o s'hi dificulte greument la convivència, de conformitat amb el que estableixen les seues normes internes;
- e) quan haja finalitzat el període del programa o prestació autoritzat.

2. Les persones sol·licitants de protecció internacional podran veure reduïts o retirats els programes d'ajudes del servici d'acollida, com a conseqüència de les sancions que es deriven de la comissió d'alguna de les faltes enunciades en l'apartat primer d'este article.

3. Als efectes de l'apartat anterior, el sistema de faltes i sancions a aplicar en els centres d'acollida serà el que de manera reglamentària establisca el ministeri competent.

CAPÍTOL IV

Intervenció de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR)

Article 34. *Intervenció en el procediment de sol·licitud.*

La presentació de les sol·licituds de protecció internacional es comunicarà a l'ACNUR, que podrà informar-se de la situació dels expedients, estar present en les audiències a la persona sol·licitant i presentar informes per a incloure'ls en l'expedient.

A estos efectes, tindrà accés a les persones sol·licitants, incloent-hi les que es troben en dependències frontereres o en centres d'internament d'estrangers o penitenciaris.

Article 35. *Intervenció en la tramitació de protecció internacional.*

1. El representant a Espanya de l'ACNUR serà convocat a les sessions de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi.

2. Així mateix, serà informat immediatament de la presentació de les sol·licituds en frontera i podrà entrevistar-se, si ho desitja, amb els sol·licitants. Amb caràcter previ a dictar-se les resolucions que sobre estes sol·licituds preveuen els apartats primer, segon i tercer de l'article 21 de la present llei, es donarà audiència a l'ACNUR.

3. En els casos que es tramiten les sol·licituds per mitjà del procediment d'urgència, i en els casos d'admissió a tràmit de l'article 20, si la proposta de resolució de l'Oficina d'Asil i Refugi és desfavorable es donarà un termini de deu dies a l'ACNUR perquè, si és el cas, emeta un informe.

CAPÍTOL V

Dels efectes de la resolució

Article 36. *Efectes de la concessió del dret d'asil o de protecció subsidiària.*

1. La concessió del dret d'asil o de la protecció subsidiària implicarà el reconeixement dels drets establits en la Convenció de Ginebra sobre l'Estatut dels Refugiats, en la

normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració, així com en la normativa de la Unió Europea, i, en tot cas:

- a) la protecció contra la devolució en els termes establits en els tractats internacionals firmats per Espanya;
- b) l'accés a la informació sobre els drets i obligacions relacionats amb el contingut de la protecció internacional concedida, en una llengua que comprega la persona beneficiària de la dita protecció;
- c) l'autorització de residència i treball permanent, en els termes que estableix la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i la seua Integració Social;
- d) l'expedició de documents d'identitat i viatge als qui els siga reconeguda la condició de refugiat, i, quan siga necessari, per als qui es beneficien de la protecció subsidiària;
- e) l'accés als servicis públics d'ocupació;
- f) l'accés a l'educació, a l'assistència sanitària, a la vivenda, a l'assistència social i servicis socials, als drets reconeguts per la legislació aplicable a les persones víctimes de violència de gènere, si és el cas, a la seguretat social i als programes d'integració, en les mateixes condicions que els espanyols;
- g) l'accés, en les mateixes condicions que els espanyols, a la formació contínua o ocupacional i al treball en pràctiques, així com als procediments de reconeixement de diplomes i certificats acadèmics i professionals i altres proves de qualificacions oficials expedides a l'estranger;
- h) la llibertat de circulació;
- i) l'accés als programes d'integració amb caràcter general o específic que s'establisquen;
- j) l'accés als programes d'ajuda al retorn voluntari que puguen establir-se;
- k) el manteniment de la unitat familiar en els termes que preveu la present llei i accés als programes de suport que a este efecte puguen establir-se.

2. A fi de facilitar la integració de les persones amb estatut de protecció internacional, s'establiran els programes necessaris, procurant la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en el seu accés als servicis generals.

3. Les persones amb estatut de protecció internacional podran seguir beneficiant-se de tots o d'alguns dels programes o prestacions de què hagen disfrutat amb anterioritat a la concessió de l'estatut en aquells casos en què circumstàncies especials així ho requerisquen, amb sotmetiment al règim previst per a estos programes i prestacions pel Ministeri de Treball i Immigració.

4. En casos específics, a causa de dificultats socials o econòmiques, les administracions públiques podran posar en marxa servicis complementaris als sistemes públics d'accés a l'ocupació, a la vivenda i als servicis educatius generals, així com servicis especialitzats d'interpretació i traducció de documents, ajudes permanents per a ancians i persones amb discapacitat i ajudes econòmiques d'emergència.

Article 37. *Efectes de les resolucions denegatòries.*

La no-admissió a tràmit o la denegació de les sol·licituds de protecció internacional determinaran, segons corresponga, el retorn, la devolució, l'expulsió, l'eixida obligatòria del territori espanyol o el trasllat al territori de l'Estat responsable de l'examen de la sol·licitud d'asil de les persones que el van sol·licitar, llevat que, d'acord amb la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, i la seua normativa de desplegament, es done algun dels supòsits següents:

- a) que la persona interessada reunisca els requisits per a romandre a Espanya en situació d'estada o de residència;
- b) que s'autoritze la seua estada o residència a Espanya per raons humanitàries determinades en la normativa vigent.

CAPÍTOL VI

Sol·licituds de protecció internacional en ambaixades i consolats

Article 38. *Sol·licituds de protecció internacional en ambaixades i consolats.*

A fi d'atendre casos que es presenten fora del territori nacional, sempre que el sol·licitant no siga nacional del país on es trobe la representació diplomàtica i córrega perill la seua integritat física, els ambaixadors d'Espanya podran promoure el trasllat del o dels sol·licitants d'asil a Espanya per a fer possible la presentació de la sol·licitud conformement al procediment previst en esta llei.

El reglament de desplegament d'esta llei determinarà expressament les condicions d'accés a les ambaixades i consolats dels sol·licitants, així com el procediment per a avaluar les seues necessitats de trasllat a Espanya.

TÍTOL III

De la unitat familiar de les persones beneficiàries de protecció internacional

Article 39. *Manteniment de la unitat familiar.*

1. Es garantirà el manteniment de la família de les persones refugiades i beneficiàries de protecció subsidiària en els termes previstos els articles 40 i 41 de la present llei.

2. Quan, durant la tramitació d'una sol·licitud de protecció internacional, els membres de la família de la persona interessada, als quals es fa referència en l'article 40, es troben també a Espanya, i no hagen presentat una sol·licitud independent de protecció internacional, se'ls autoritzarà la residència a Espanya amb caràcter provisional, condicionada a la resolució de la sol·licitud de protecció internacional i en els termes que reglamentàriament es determinen.

Article 40. *Extensió familiar del dret d'asil o de la protecció subsidiària.*

1. El restabliment de la unitat familiar de les persones refugiades i beneficiàries de protecció subsidiària podrà garantir-se per mitjà de la concessió, respectivament, del dret d'asil o de la protecció subsidiària per extensió familiar, als seus ascendents i descendents en primer grau, excepte els supòsits d'independència familiar, majoria d'edat i distinta nacionalitat.

Les relacions familiars dels ascendents i descendents hauran d'establir-se per mitjà de les proves científiques que siguen necessàries, en els casos en què no puga determinar-se sense dubtes eixa relació de parentiu.

Així mateix, per extensió familiar, podrà obtindre el dret d'asil o la protecció subsidiària de la persona refugiada o beneficiària d'esta protecció el seu cònjuge o persona lligada per anàloga relació d'afectivitat i convivència, excepte els supòsits de divorci, separació legal, separació de fet, distinta nacionalitat o concessió de l'estatut de refugiat per raó de gènere, quan en l'expedient de la sol·licitud quede acreditat que la persona ha patit o ha tingut fundats temors de patir persecució singularitzada per violència de gènere per part del seu cònjuge o convivent.

2. Podrà també concedir-se asil o protecció subsidiària per extensió familiar a altres membres de la família de la persona refugiada o beneficiària de protecció subsidiària, sempre que resulte prou establida la dependència respecte d'aquelles i l'existència de convivència prèvia al país d'origen.

3. L'Oficina d'Asil i Refugi tramitarà les sol·licituds d'extensió familiar presentades. Una vegada instruïdes es procedirà, amb l'estudi previ de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, a elevar la proposta de resolució al ministre de l'Interior, qui resoldrà.

4. La resolució per la qual s'acorde la concessió del dret d'asil o de la protecció subsidiària per extensió familiar comportarà per als beneficiaris els efectes previstos en l'article 36.

5. En cap cas es concedirà protecció internacional per extensió familiar a les persones incurses en els supòsits previstos en els apartats 2 i 3 de l'article 8 i en els articles 9, 11 i 12 de la present llei.

Article 41. *Reagrupació familiar.*

1. Les persones refugiades i beneficiàries de protecció subsidiària podran optar per reagrupar les enumerades en l'article anterior, encara que ja es troben a Espanya, sense sol·licitar l'extensió de l'estatut de què disfruten. Esta reagrupació serà sempre aplicable quan els beneficiaris siguen de nacionalitat diferent de la persona refugiada o beneficiària de protecció subsidiària.

2. En este supòsit, que es desplegarà reglamentàriament, no s'exigirà als refugiats o beneficiaris de la protecció subsidiària, ni tampoc als beneficiaris de la reagrupació familiar, els requisits establits en la normativa vigent d'estrangeria i immigració.

3. La resolució per la qual s'acorde la reagrupació familiar implicarà la concessió d'autorització de residència i, si és el cas, de treball, d'anàloga vàlida a la de la persona reagrupant.

4. La reagrupació familiar es podrà fer una sola vegada, sense que les persones que hagen sigut reagrupades i obtingut autorització per a residir a Espanya en virtut del que disposa l'apartat anterior puguen sol·licitar reagrupacions successives dels seus familiars.

5. En cap cas es concedirà protecció internacional per extensió familiar a les persones incurses en els supòsits previstos en els apartats 2 i 3 de l'article 8 i en els articles 9, 11 i 12 de la present llei.

TÍTOL IV

Del cessament i la revocació de la protecció internacional

Article 42. *Cessament de l'estatut de refugiat.*

1. Cessaran en la condició de refugiats els qui:

- a) expressament així ho sol·liciten;
- b) s'hagen acollit novament, voluntàriament, a la protecció del país de la seua nacionalitat;
- c) havent perdut la seua nacionalitat, l'hagen recobrada voluntàriament;
- d) hagen adquirit una nova nacionalitat i disfruten de la protecció del país de la seua nova nacionalitat;
- e) s'hagen establert, de nou, voluntàriament, al país que havien abandonat, o fora del qual havien romàs, per temor de ser perseguits;
- f) hagen abandonat el territori espanyol i fixat la seua residència en un altre país;
- g) no puguen continuar negant-se a la protecció del país de la seua nacionalitat per haver desaparegut les circumstàncies en virtut de les quals van ser reconeguts com a refugiats; l'Estat espanyol tindrà en compte si el canvi de circumstàncies és prou significatiu, sense ser de caràcter temporal, com per a deixar de considerar fundats els temors del refugiat a ser perseguit;
- h) no tenint nacionalitat, puguen tornar al país de la seua anterior residència habitual per haver desaparegut les circumstàncies en virtut de les quals van ser reconeguts com a refugiats.

2. El cessament en la condició de refugiat no impedirà la continuació de la residència a Espanya d'acord amb la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració. A estos efectes es tindrà en compte el període de temps que els interessats han residit legalment al nostre país.

Article 43. *Cessament de la protecció subsidiària.*

1. La protecció subsidiària cessarà quan:
 - a) se sol·licite expressament per la persona beneficiària;
 - b) la persona beneficiària haja abandonat el territori espanyol i fixat la seua residència en un altre país;
 - c) les circumstàncies que van conduir a concedir-la deixen d'existir o canvien de tal manera que la dita protecció ja no siga necessària. L'Estat espanyol tindrà en compte si el canvi de circumstàncies és prou significatiu, sense ser de caràcter temporal, perquè la persona amb dret a protecció subsidiària ja no córrega un risc real de patir danys greus.
2. El cessament en la protecció subsidiària no impedirà la continuació de la residència a Espanya d'acord amb la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració. A estos efectes es tindrà en compte el període que els interessats han residit legalment al nostre país.

Article 44. *Revocació.*

1. Serà procedent la revocació de l'estatut de refugiat o de l'estatut de protecció subsidiària quan:
 - a) concórrega algun dels supòsits d'exclusió previstos en els articles 8, 9, 11 i 12 d'esta llei;
 - b) la persona beneficiària haja tergiversat o omés fets, incloent-hi l'ús de documents falsos, que van ser decisius per a la concessió de l'estatut de refugiat o de protecció subsidiària;
 - c) la persona beneficiària constituísca, per raons fundades, un perill per a la seguretat d'Espanya, o que, havent sigut condemnada per sentència ferma per delictes greus, constituísca una amenaça per a la comunitat.
2. La revocació de la protecció internacional comportarà la immediata aplicació de la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració, i, quan així siga procedent, la tramitació del corresponent expedient administratiu sancionador per a l'expulsió del territori nacional de la persona interessada, de conformitat amb el que preveuen l'article 57 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, i la seua normativa de desplegament.
3. Als efectes previstos en l'apartat anterior, l'Oficina d'Asil i Refugi traslladarà d'immediat la revocació a l'òrgan competent per a incoar el corresponent expedient sancionador.
4. No obstant el que disposen els anteriors apartats, cap revocació ni eventual expulsió posterior podrà determinar l'enviament dels interessats a un país on hi haja perill per a la seua vida o la seua llibertat o en el qual estiguen exposats a tortura o a tractes inhumans o degradants o, si és el cas, on no tinga protecció efectiva contra la devolució al país perseguidor o de risc.

Article 45. *Procediments per al cessament i la revocació.*

1. L'Oficina d'Asil i Refugi iniciarà, d'ofici o a instància de part, quan concórrega causa legal suficient, els procediments de cessament i revocació de la protecció internacional concedida, fent-se-la saber als interessats.
2. En els supòsits de cessament i revocació de l'estatut de refugiat i de la protecció subsidiària, la persona afectada disfrutarà, a més de les previstes en l'article 17, de les garanties següents:
 - a) que siga informada per escrit que es reconsidera el seu dret d'asil o de protecció subsidiària, així com dels motius de la dita reconsideració;
 - b) que li siga atorgat tràmit d'audiència per a la formulació d'al·legacions.
 - c) que l'autoritat competent pugua obtindre informació precisa i actualitzada de diverses fonts, com per exemple, quan siga procedent, de l'Alt Comissionat de les Nacions

Unides per als Refugiats (ACNUR), sobre la situació general existent en els països d'origen de les persones afectades, i

d) que quan es recopile informació sobre el cas concret a fi de reconsiderar l'estatut de refugiat, la dita informació no s'obtinga dels responsables de la persecució de tal manera que done lloc que els mencionats responsables siguen informats directament del fet que la persona interessada és un refugiat l'estatut del qual està en reconsideració, ni es pose en perill la integritat física de la persona interessada i de les persones a càrrec seu, ni la llibertat i la seguretat dels seus familiars que encara visquen al país d'origen.

3. A la vista de les actuacions realitzades en la tramitació de l'expedient, l'Oficina d'Asil i Refugi podrà arxivar l'expedient, si no són fundades les causes de cessament o revocació inicialment advertides.

4. Completat l'expedient de cessament o revocació, este serà remès per l'Oficina d'Asil i Refugi a la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi. Si esta considera que no concorren causes suficients per a procedir a la declaració de cessament o revocació, ordenarà l'arxiu de l'expedient.

5. Si, al contrari, a criteri de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi és procedent el cessament o la revocació, aquella elevarà la proposta de resolució al ministre de l'Interior, que serà qui resolga.

6. Els cessaments i les revocacions comportaran el cessament en el gaudi de tots els drets inherents a la condició de refugiat o persona beneficiària de protecció subsidiària.

7. El termini per a la notificació de les resolucions recaigudes en estos procediments serà de sis mesos a partir de la presentació de la sol·licitud per la persona interessada o de la notificació de l'acord d'incoació del procediment de cessament o revocació. Conclòs el dit termini, i tenint en compte les suspensions o ampliacions que siguen aplicables, es considerarà caducat l'expedient, i es procedirà d'ofici al seu arxiu.

8. Les resolucions previstes en este títol posaran fi a la via administrativa i seran susceptibles de recurs de reposició amb caràcter potestatiu davant del ministre de l'Interior i de recurs contenciós administratiu.

TÍTOL V

Dels menors i d'altres persones vulnerables

Article 46. Règim general de protecció.

1. En el marc de la present llei, i en els termes en què es desplegue reglamentàriament, es tindrà en compte la situació específica de les persones sol·licitants o beneficiàries de protecció internacional en situació de vulnerabilitat, com ara menors, menors no acompanyats, persones amb discapacitat, persones d'edat avançada, dones embarassades, famílies monoparentals amb menors d'edat, persones que hagen patit tortures, violacions o altres formes greus de violència psicològica o física o sexual i víctimes de tràfic de sers humans.

2. Atesa la seua situació d'especial vulnerabilitat, s'adoptaran les mesures necessàries per a donar un tractament diferenciat, quan siga necessari, a les sol·licituds de protecció internacional que efectuen les persones a qui es referix l'apartat anterior. Així mateix, es donarà un tractament específic a aquelles que, per les seues característiques personals, puguen haver sigut objecte de persecució per alguns dels motius previstos en la present llei.

3. Per raons humanitàries diferents de les assenyalades en l'estatut de protecció subsidiària, es podrà autoritzar la permanència de la persona sol·licitant de protecció internacional a Espanya en els termes previstos per la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració.

Article 47. Menors.

Els menors sol·licitants de protecció internacional que hagen sigut víctimes de qualsevol tipus d'abús, negligència, explotació, tortura, tracte cruel, inhumà o degradant, o que hagen sigut víctimes de conflictes armats, rebran l'assistència sanitària i psicològica adequades i l'assistència qualificada que necessiten.

Article 48. Menors no acompanyats.

1. Els menors no acompanyats sol·licitants de protecció internacional seran remesos als servicis competents en matèria de protecció de menors i el fet es farà saber al Ministeri Fiscal.

2. En els supòsits en què la minoria d'edat no puga ser establida amb seguretat, es comunicarà el fet immediatament al Ministeri Fiscal, que disposarà el que siga necessari per a la determinació de l'edat del presumpte menor, per a la qual cosa col·laboraran les institucions sanitàries oportunes que, amb caràcter prioritari i urgent, realitzaran les proves científiques necessàries. La negativa a sotmetre's a este reconeixement mèdic no impedirà que es dicte una resolució sobre la sol·licitud de protecció internacional. Determinada l'edat, si es tracta d'una persona menor d'edat, el Ministeri Fiscal el posarà a disposició dels servicis competents de protecció de menors.

3. De manera immediata s'adoptaran mesures per a assegurar que el representant de la persona menor d'edat, nomenat d'acord amb la legislació vigent en matèria de protecció de menors, actue en nom del menor d'edat no acompanyat i l'assistisca pel que fa a l'examen de la sol·licitud de protecció internacional.

Disposició addicional primera. Reassentament.

El marc de protecció previst en la present llei serà aplicable a les persones acollides a Espanya en virtut de programes de reassentament elaborats pel Govern de la Nació, en col·laboració amb l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats, i, si és el cas, altres organitzacions internacionals rellevants. El Consell de Ministres, a proposta dels ministres de l'Interior i de Treball i Immigració, oïda la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, acordarà anualment el nombre de persones que podran ser objecte de reassentament a Espanya en virtut d'estos programes.

Els refugiats reassentats a Espanya tindran el mateix estatut que els refugiats reconeguts en virtut de les disposicions de la present llei.

Disposició addicional segona. Desplaçats.

La protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades serà la prevista en el Reglament sobre règim de protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades, aprovat pel Reial Decret 1325/2003, de 24 d'octubre.

Disposició addicional tercera. Formació.

L'Administració General de l'Estat vetlarà perquè els empleats públics i la resta de persones que s'ocupen dels sol·licitants de protecció internacional, refugiats i persones beneficiàries de protecció subsidiària, disposen de la formació adequada. A estos efectes, els ministeris competents elaboraran programes formatius que els permeten adquirir les capacitats necessàries per a l'exercici dels llocs de treball.

Disposició addicional quarta. Cooperació amb altres administracions públiques.

Les comunitats autònomes, d'acord amb les seues competències respectives en els àmbits sanitari, educatiu i social, gestionaran els servicis i programes específicament destinats a les persones sol·licitants d'asil, en coordinació i cooperació amb l'Administració General de l'Estat.

Així mateix, facilitaran l'accés a la informació respecte dels recursos socials específics per a este col·lectiu, així com sobre les diferents organitzacions d'atenció especialitzada a persones sol·licitants d'asil.

Disposició addicional quinta. *Cooperació en el marc de la Unió Europea.*

Les autoritats espanyoles, en el marc de la present llei, adoptaran totes les mesures necessàries, a fi de reforçar el sistema europeu comú d'asil i de protecció internacional.

Disposició addicional sexta. *Col·laboració amb les organitzacions no governamentals.*

Els poders públics promouran l'activitat de les associacions no lucratives legalment reconegudes entre els objectius de les quals figuren l'assessorament i ajuda a les persones necessitades de protecció internacional. Els seus informes s'incorporaran als oportuns expedients de sol·licituds de protecció internacional incoats pel Ministeri de l'Interior.

Disposició addicional setètima. *Normativa supletòria en matèria de procediment.*

En el que no es preveu en matèria de procediment en la present llei, serà aplicable amb caràcter supletori la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Disposició addicional octava. *Informe anual.*

El Govern remetrà a les Corts Generals un informe anual sobre el nombre de persones que han sol·licitat asil o protecció subsidiària, el nombre de persones a qui ha sigut concedit o denegat este estatut, així com del nombre de reassentaments que s'hagen efectuat i nombre de persones beneficiàries de la reagrupació familiar; cessaments i revocacions i situació específica de menors o altres persones vulnerables.

Disposició transitòria primera. *Normativa aplicable als procediments en curs.*

Els procediments administratius en tramitació a l'entrada en vigor d'esta llei s'instruiran i resoldran d'acord amb el que preveu esta, llevat que els interessats sol·liciten expressament l'aplicació de la normativa vigent en el moment de presentació de la sol·licitud, per considerar-ho més favorable als seus interessos.

Disposició transitòria segona. *Normativa aplicable a les persones autoritzades a residir a Espanya per raons humanitàries.*

Les persones que hagen obtingut una autorització per a romandre a Espanya per raons humanitàries, d'acord amb el que preveu l'article 17.2 de la Llei 5/1984, de 26 de març, Reguladora del Dret d'Asil i de la Condició de Refugiat, i en els termes del que disposa l'apartat tercer de l'article 31 del seu reglament d'aplicació, aprovat pel Reial Decret 203/1995, de 10 de febrer, podran beneficiar-se del dret a la protecció subsidiària previst en esta llei.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogada la Llei 5/1984, de 26 de març, Reguladora del Dret d'Asil i de la Condició de Refugiat, i totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que estableix esta llei.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Esta llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.2a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre el dret d'asil.

Disposició final segona. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Per mitjà d'esta llei s'incorporen al dret espanyol la Directiva 2003/86/CE, del Consell, de 22 de setembre, sobre el dret a la reagrupació familiar; la Directiva 2004/83/CE, del Consell, de 29 d'abril, per la qual s'establixen normes mínimes relatives als requisits per al reconeixement i l'estatut de nacionals de tercers països o apàtrides com a refugiats o persones que necessiten un altre tipus de protecció internacional, i al contingut de la protecció concedida; i la Directiva 2005/85/CE, del Consell, d'1 de desembre, sobre normes mínimes per als procediments que han d'aplicar els estats membres per a concedir o retirar la condició de refugiat.

Disposició final tercera. *Desplegament reglamentari.*

S'autoritza el Govern per a dictar, en el termini de sis mesos, totes les disposicions que de caràcter reglamentari exigisca el desplegament de la present llei.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor al cap de vint dies de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 30 d'octubre de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO